

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 231.951 van 15 juli 2015
in de zaak A. 214.543/X-16.108.**

In zake: Jeannine PUYPE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Barteld Schutyser
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

Belanghebbende partijen:

1. Daphné DUMERY
woonplaats kiezend te
8370 Blankenberge
Lode Zielenspad 6
2. Björn PRASSE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Thomas Eyskens
kantoor houdend te 1000 Brussel
Bischoffsheimlaan 36
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 18 december 2014, strekt tot de hervorming van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen van 10 december 2014 waarbij de bezwaren tegen het besluit van de voorzitter van de gemeenteraad van de stad Blankenberge om de akte van voordracht van Daphné Dumery tot schepen onontvankelijk te verklaren, gegrond worden verklaard en waarbij de akte van voordracht van Daphné Dumery tot schepen van de stad Blankenberge ontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De belanghebbende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend. De verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Iris Verheven heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 juni 1015.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Barteld Schutyser, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Thomas Eyskens, die verschijnt voor de tweede belanghebbende partij, zijn gehoord.

Auditeur Iris Verheven heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 komt te Blankenberge een bestuursmeerderheid tot stand, gevormd door Open Vld en sp.a. Twee van de zeven leden van het college van burgemeester en schepenen behoren tot de sp.a: eerste schepenen J. Van Eeghem en derde schepenen J. Content.

Met een brief van 8 oktober 2014 dient J. Van Eeghem bij de voorzitter van de gemeenteraad – zijnde verzoekster, sp.a-gemeenteraadslid – zijn ontslag in als gemeenteraadslid en eerste schepen.

Naar aanleiding hiervan zou het de bedoeling van sp.a zijn dat J. Van Eeghem als eerste schepen vervangen wordt door J. Content, die na daartoe ontslag te hebben genomen als derde schepen dan op zijn beurt zelf door een nieuwe sp.a-schepen zou worden vervangen. Voor hun voordracht zou het modelformulier “Voordracht van twee of meer kandidaat-schepenen” worden gebruikt.

Het blad uit dit model waarop de Open Vld-gemeenteraadsliden dienen te handtekenen wordt, volgens verzoekster, op 12 oktober 2014 bezorgd aan de voorzitter van Open Vld te Blankenberge, die “de desbetreffende pagina uit het modelformulier” op 14 oktober 2014 afgeeft aan I. Declerck, lid van Open Vld en als OCMW-voorzitter lid van het schepencollege.

Op 19 oktober 2014 duidt de algemene ledenvergadering van sp.a Blankenberge, A. De Pauw aan als de toekomstige nieuwe schepen die de bevoegdheden van J. Van Eeghem zal uitoefenen. Betrokkene ontvangt felicitaties van onder anderen Open Vld-schepen K. Van Ryssel en Open Vld-gemeenteraadslid G. De Coninck.

Bij de stadssecretaris wordt op 23 oktober 2014 ter vervanging van J. Van Eeghem een akte van voordracht van N-VA-gemeenteraadslid D. Dumery ingediend, ondertekend door de zes N-VA- en de tien Open Vld-raadsleden. Voor de akte is het model “Voordracht van één kandidaat-schepen in de gevallen, vermeld in artikel 50 van het Gemeentedecreet” gebruikt. Het blad waarop de Open Vld-raadsleden hebben getekend, komt evenwel uit het model “Voordracht van twee of meer kandidaat-schepenen”. Die vermelding, bovenaan het blad, is met behulp van Tipp-Ex weggewerkt en vervangen door het

handgeschreven opschrift “Voordracht van één kandidaat-schepen in de gevallen, vermeld in artikel 50 van het Gemeentedecreet”. Volgens D. Dumery is dat het werk van B. Prasse, Open Vld-gemeenteraadslid en tevens schepen.

Tijdens de gemeenteraadszitting van 4 november 2014 beslist verzoekster, voorzitter van de gemeenteraad, de akte van voordracht van D. Dumery als schepen onontvankelijk te verklaren.

Aansluitend beslist het college van burgemeester en schepenen om de bevoegdheden in zijn schoot te herschikken en namelijk de bevoegdheid van schepen J. Content – die nooit ontslag heeft genomen – over te dragen aan de burgemeester, van Open Vld.

Op beroep van D. Dumery en B. Prasse vernietigt de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op 10 december 2014 de beslissing van de voorzitter van de gemeenteraad om de akte onontvankelijk te verklaren en wordt de akte van voordracht van D. Dumery tot schepen ontvankelijk verklaard.

IV. Tussenkomst

4. D. Dumery en B. Prasse vragen met een verzoekschrift in het beroep te mogen tussenkomen.

5. De bestreden beslissing willigt het bezwaar van D. Dumery, gemeenteraadslid van de stad Blankenbege en voorgedragen kandidaat-schepen, en B. Prasse, eveneens gemeenteraadslid, in en verklaart de voordracht van D. Dumery tot schepen ontvankelijk.

Er is bijgevolg reden hen tot het debat toe te laten.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie

6. Volgens de eerste tussenkomende partij heeft verzoekster minstens sedert 10 december 2014 kennis van de bestreden beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en verloopt de termijn om er hoger beroep tegen aan te tekenen op 18 december 2014. Het hoger beroep dat pas op 22 december 2014 bij de Raad van State werd ingediend, is “ruim te laat”.

Beoordeling

7. Gelet op artikel 13, tweede lid, van het gemeentedecreet is tegen de uitspraken van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen een beroep mogelijk bij de Raad van State “binnen een termijn van acht dagen na de kennisgeving”.

8. Het besproken beroep tegen de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen van 10 december 2014 is bij de Raad van State ingediend met een op 18 december 2014 ter post aangetekend verzonden verzoekschrift.

Het is dus beslist tijdig. De exceptie wordt verworpen.

VI. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

9. Verzoekster leidt een eerste middel af uit de “schending van artikel 202 van het lokaal en provinciaal kiesdecreet, artikel 87 van het decreet

van 4 april 2014 en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheidsbeginsel”.

Toegelicht wordt dat de bezwaren die de tussenkomende partijen op 5, respectievelijk 7 november 2014 indienden tegen de beslissing om de voordracht als schepen van D. Dumery onontvankelijk te verklaren, gericht waren tot de provinciale Raad voor Verkiezingsbetwistingen West-Vlaanderen, terwijl de provinciale raden voor verkiezingsbetwistingen met ingang van 1 november 2014 werden omgevormd tot een eengemaakte raad. Zij hebben hun bezwaar dus niet aanhangig gemaakt bij het bevoegde en geldig samengestelde administratief rechtscollege. Het rechtscollege waartoe zij hun bezwaren hebben bericht was formeel opgeheven. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen heeft ten onrechte hun beroep ontvankelijk en zichzelf bevoegd verklaard.

Beoordeling

10. Ten gevolge van de wijziging – bij artikel 87 van het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ – van artikel 202 van het lokaal en provinciaal kiesdecreet van 8 juli 2011, in werking getreden op 1 november 2014, oefent vanaf die dag de Raad voor Verkiezingsbetwistingen de bevoegdheden uit die voorheen door de onderscheiden provinciale raden voor verkiezingsbetwistingen werden uitgeoefend.

Niettemin richtten D. Dumery en B. Prasse hun 5 november 2014, respectievelijk 7 november 2014 gedateerde bezwaar tegen de beslissing van de voorzitter van de gemeenteraad van Blankenberge van 4 november 2014, tot de “Raad voor Verkiezingsbetwistingen West-Vlaanderen”.

11. In de bestreden beslissing oordeelt de Raad voor Verkiezingsbetwistingen ter zake:

“Ofschoon de verzoekende partijen in het adres van hun verzoekschrift gewag maken van ‘Raad voor verkiezingsbetwistingen West-Vlaanderen’, blijkt uit de verwijzing op p. 2 van hun bezwaarschrift naar artikel 13 van het Gemeentedecreet dat het hun bedoeling was om hun bezwaar aanhangig te maken bij het te dezen bevoegde administratief rechtscollege, zijnde de Raad voor verkiezingsbetwistingen, die met ingang van 1 november 2014 de provinciale Raden vervangt. Volgens de vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ‘dienen de rechtbanken, door de procedureregels toe te passen, zowel een overdreven formalisme dat afbreuk zou doen aan het eerlijke karakter van de procedure, als een buitensporige soepelheid die zou leiden tot het afschaffen van de bij de wet vastgestelde procedurele vereisten, te vermijden’ (EHRM, 26 juli 2007, Walchli t. Frankrijk, § 29; 25 mei 2004, Kadlec en anderen t. Tsjechische Republiek, § 26). Te dezen zou het getuigen van een overdreven formalisme om de bezwaren onontvankelijk te verklaren omwille van de loutere vermelding van de woorden ‘West-Vlaanderen’ in het adres waarnaar het verzoekschrift werd gestuurd.

Overigens heeft die vermelding de verwerende partij op geen enkel ogenblik verhinderd om op nuttige wijze haar verweer te voeren en heeft ze de ontvankelijkheid van de bezwaren op dit punt niet betwist.”

12. De Raad van State valt die zienswijze bij. Het middel kan niet van het tegendeel overtuigen en doet niet aannemen dat de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, die in de plaats is gekomen van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen van de provincie West-Vlaanderen, ten onrechte van mening was dat hij als zodanig kennis mocht nemen van het bezwaar dat D. Dumery en B. Prasse indienden.

Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel, eerste onderdeel

Uiteenzetting van het middelonderdeel

13. Een eerste onderdeel van het tweede middel voert de schending aan “van artikel 50 juncto artikel 45 van het Gemeentedecreet, doordat (het ondertekenen van) de voordrachtakte van mevrouw Dumery als schepen een bestuursmeerderheid tot stand brengt die anders is samengesteld dan de

meerderheid die het voorwerp van de gezamenlijke voordrachtakte van 19 oktober 2012 uitmaakte”.

Verzoekster betoogt dat van de in artikel 50 van het gemeentedecreet beschreven omstandigheden geen gebruik kan worden gemaakt om plots een anders samengestelde bestuursmeerderheid te vormen. Er anders over oordelen zou betekenen dat het alsnog toegelaten is dat twee (gezamenlijke) akten van voordracht ondertekend worden die telkens een verschillende bestuursmeerderheid tot stand brengen, hetgeen door het gemeentedecreet uitdrukkelijk verboden is. In ieder geval zou dan de door de decreetgever nagestreefde *ratio legis*, erin bestaande dat overloperij of woordbreuk wordt tegengegaan, miskend worden. Artikel 50 verwijst op meerdere plaatsen uitdrukkelijk naar artikel 45 van het gemeentedecreet en moet in samenhang met dat artikel worden gelezen. Aldus bepaalt artikel 50 dat “onverminderd artikel 45” elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht per schepenmandaat kan ondertekenen. “Een op grond van artikel 50 van het Gemeentedecreet opgestelde voordracht moet dus dezelfde zijn als de meerderheid die door de in artikel 45 van het Gemeentedecreet bedoelde gezamenlijke voordracht tot stand is gebracht”.

Verzoekster wijst er voorts op dat Open Vld geen overtuigende motieven heeft om plotsklaps van bestuursmeerderheid te veranderen. Dit klemmt volgens haar des te meer in het licht van de rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot de procedure van de structurele onbestuurbaarheid als bedoeld in artikel 47bis van het gemeentedecreet, waaruit blijkt dat de verzuchting dat een coalitiewissel zich opdringt geen rechtsgeldig motief is om onmiddellijk naar de toepassing van artikel 47bis te grijpen. Ten slotte is ook uit artikel 47 van het gemeentedecreet af te leiden “dat het de bedoeling was stabiele meerderheden te vormen die gedurende een volle bestuursperiode niet aan de wisselende omstandigheden van het politieke leven onderworpen zijn”.

Beoordeling

14. De voordracht van D. Dumery is een voordracht als “vermeld in artikel 50 van het Gemeentedecreet”. Meer bepaald gaat het om een voordracht in het in artikel 50, § 1, bedoelde geval waarin een schepen ontslag heeft genomen:

“Als een schepen zijn schepenmandaat niet aanvaardt, van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst is, ontslag heeft genomen of overleden is, wordt tot een nieuwe verkiezing van een schepen overgegaan binnen twee maanden na het openvallen van het schepenmandaat. De schepen wordt verkozen op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-schepen, ondertekend door meer dan de helft van de verkozen gemeenteraadsleden. Om ontvankelijk te zijn moet die akte van voordracht voor de kandidaat-schepenen tevens ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat werden verkozen. Als de lijst waarop een kandidaat-schepen voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Onverminderd artikel 45 kan elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht ondertekenen per schepenmandaat. Overtreding van dat verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. De sanctie vermeld in artikel 45 ten aanzien van de verkozene die meer dan één akte van voordracht ondertekent, is eveneens van toepassing. De akte van voordracht kan tevens de einddatum van het mandaat van de kandidaat-schepen vermelden. In dat geval kan op de akte van voordracht de naam van de persoon vermeld worden die hem zal of de personen die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de schepen bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Indien het mandaat eindigt voor de einddatum vermeld in de akte of indien de persoon die in de akte van voordracht werd vermeld als zijnde de persoon die de schepen zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig dit artikel. De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad.

Als binnen twee maanden na het openvallen van een schepenmandaat en voor de overhandiging van de akte van voordracht, genomen met toepassing van het eerste lid, een bijkomend schepenmandaat openvalt,

kan voor de vervanging van al die mandaten overgegaan worden tot een verkiezing overeenkomstig artikel 45, § 1 en § 2. De oorspronkelijke termijn van twee maanden voor het eerst opengevallen mandaat blijft in dat geval van toepassing. Als evenwel toepassing wordt gemaakt van het eerste lid, blijft voor het tweede opengevallen mandaat de termijn, vermeld in het eerste lid, van toepassing.

In de gevallen, vermeld in het eerste en het tweede lid, kan op de akte van voordracht worden bepaald, in afwijking van artikel 45, § 4, dat een of meer nieuw verkozen schepenen de rang innemen van degenen die ze vervangen.

Als twee maanden na het openvallen van het schepenmandaat nog geen nieuwe schepen is benoemd overeenkomstig het eerste en tweede lid, wordt op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad overgegaan tot verkiezing van de schepen overeenkomstig artikel 45, § 3.

Tot aan de nieuwe verkiezing wordt het mandaat waargenomen overeenkomstig § 2.”

15. Uit de geciteerde bepaling volgt niet dat ter vervanging van een schepen die ontslag heeft genomen alleen een kandidaat-schepen ontvankelijk kan worden voorgedragen, en kan worden verkozen, als hij of zij behoort tot de zetelende bestuursmeerderheid.

Dat kan meer in het bijzonder niet worden afgeleid uit het voorschrift dat “[o]nverminderd artikel 45 [...] elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht [kan] ondertekenen per schepenmandaat”, noch uit de *ratio legis* van dit voorschrift dat in het artikel 50 werd ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 ‘tot wijziging van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 en van het provinciedecreet van 9 december 2005’.

16. Overeenkomstig artikel 45 van het gemeentedecreet worden, na de gemeenteraadsverkiezing, de schepenen verkozen op basis van een gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen, ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen.

Zoals dat ook al onder vigueur van de nieuwe gemeentewet gold, bepaalde het gemeentedecreet van 15 juli 2005 in artikel 45 van meet af aan dat niemand meer dan één akte van voordracht mag ondertekenen. Het moet voorkomen dat een ondertekenaar op zijn gegeven woord terugkomt en woordbreuk pleegt ten opzichte van collega's. Het decreet van 2 juni 2006 'tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005' voegde aan het artikel 45 een sanctieregeling toe voor de verkozene die toch meer dan één akte van voordracht ondertekent.

Met het voormelde decreet van 22 december 2006 wilde de decreetgever rechtszekerheid verschaffen over het lot van de verschillende handtekeningen van degene die meer dan één akte had ondertekend. Toegevoegd werd daarom in artikel 45: "Overtreding van dat verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst".

Tevens werd in artikel 50 het ter sprake staande voorschrift ingevoegd dat elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht kan ondertekenen per schepenmandaat, evenals onder meer de bepaling dat overtreding van het verbod in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg heeft van alle handtekeningen die in strijd met het voorschrift werden geplaatst en dat de sanctie vermeld in artikel 45 ten aanzien van de verkozene die meer dan één akte van voordracht ondertekent, eveneens van toepassing is. Blijkens de parlementaire verantwoording wordt het artikel 50 gewijzigd "om te verduidelijken dat de regeling [van artikel 45 van het gemeentedecreet] eveneens geldt bij de tussentijdse verkiezing van een schepen" (voorstel van decreet, *Parl.St.* VI.Parl. 2006-2007, nr. 1009/1, 4-5).

17. Het mist derhalve grond dat, zoals verzoekster betoogt, "luidens de bepalingen van het Decreet", minstens volgens de *ratio legis* ervan, van het ontslag van een schepen "geen gebruik [kan] worden gemaakt om plots een anders samengestelde bestuursmeerderheid te vormen". Artikel 50 stelt wat

dat betreft immers geen enkele voorwaarde die de principiële keuzevrijheid van de gemeenteraadsleden bij de tussentijdse verkiezing van een schepen beperkt.

18. Dat die vrijheid er in bepaalde gevallen kan op uitlopen dat een andere bestuursmeerderheid wordt gevormd, laat niet toe om onder de enkele verwijzing naar het artikel 47*bis* van het gemeentedecreet te claimen dat in die bepaalde gevallen het bewijs geleverd zou moeten zijn van zwaarwichtige redenen voor de verandering.

Artikel 47*bis* van het gemeentedecreet betreft de aanstelling van een nieuw college van burgemeester en schepenen in het specifieke geval waarin de gemeenteraad een ernstige en permanente obstructie van het bestuur vaststelde waarvoor er zich geen oplossing aandient. Het bewijs van een dergelijke structurele onbestuurbaarheid is niet vereist opdat bij toepassing van artikel 50 van het gemeentedecreet kan worden overgegaan tot de nieuwe verkiezing van een schepen in een geval waarin het schepenmandaat is “opengevallen”, te dezen doordat een schepen ontslag heeft genomen.

19. Het eerste onderdeel van het tweede middel wordt verworpen.

C. Tweede middel, tweede onderdeel

Uiteenzetting van het middelonderdeel

20. In een tweede onderdeel van het tweede middel voert verzoekster de schending aan van het in de artikelen 45 en 50 van het gemeentedecreet neergelegde verbod op het ondertekenen van meer dan één akte van voordracht. “[G]elet op de chronologie van de feiten” bestaat er naar het oordeel van verzoekster redelijkerwijs geen twijfel over “dat het document dat de handtekeningen van de gemeenteraadsleden van de Open VLD bevat op aanwijsbare wijze deel uitmaakt van een eerste voordracht, een ‘voordracht van twee of meer kandidaat-schepenen’, met name Jurgen Content en Annie De Pauw

van sp.a, minstens dat de gemeenteraadsleden van Open VLD gehandeld hebben op een wijze dat zij niet één maar twee voordrachtsakten hebben getekend”.

Met betrekking tot de genoemde chronologie zet verzoekster uiteen:

- dat het vaststaat “dat de handtekeningen van de leden van de gemeenteraad die tot de Open VLD behoren ruimschoots vóór de indiening van de voordrachtakte op 23 oktober 2014 werden aangebracht, zijnde op een moment dat het nog steeds de bedoeling was dat derde schepen Jurgen Content eerste schepen en gemeenteraadslid Annie De Pauw derde schepen zou worden”;
- dat K. Van Ryssel, mede-ondertekenaar van de voordrachtakte van D. Dumery, vanaf vrijdag 17 oktober tot en met vrijdag 24 oktober 2014 op verlof was en in het buitenland verbleef, zodat zij “haar handtekening noodzakelijkerwijs [moet] hebben geplaatst vóór 17 oktober 2014”, op welk moment “het ontegensprekelijk de bedoeling van s.pa en Open VLD [was] om gemeenteraadslid Annie De Pauw voor te dragen als schepen”;
- dat dit voornemen op 19 oktober 2014 “nog eens uitdrukkelijk bevestigd [werd] toen de voordracht van mevrouw De Pauw openbaar werd gemaakt [...] en mevrouw Van Ryssel, als reactie op het artike[l] dat hierover was verschenen in de Krant van Blankenberge, het volgende – niet mis te verstane – Facebookbericht plaatste [...]: ‘Join the club! Proficiat!’”;
- dat er dan ook ernstige twijfel rijst over de omstandigheden waarin de andere leden van de gemeenteraad die tot de Open Vld behoren hun handtekening hebben geplaatst; dat op het ogenblik dat op de vergadering van Open Vld van 22 oktober 2014 beslist wordt om niet met sp.a, maar met N-VA in zee te gaan, de gemeenteraadsleden van Open Vld reeds een akte houdende voordracht voor meer dan twee schepenen ondertekend hebben in de veronderstelling dat schepen Content en schepen De Pauw door middel van een akte houdende voordracht van twee kandidaat-schepenen zouden worden voorgedragen; dat hun handtekening immers is geplaatst op hetzelfde document als het document waarop ook de handtekening van K. Van Ryssel staat.

Er moet volgens verzoekster besloten worden “dat de gemeenteraadsleden van Open VLD, minstens een aantal van hen, voorafgaand aan 22 oktober 2014 een akte voor de voordracht van meer dan twee sp.a-schepen[en] getekend hebben en op 22 oktober 2014 aanvaard hebben dat die akte voor de voordracht van een NVA-schepen zou worden aangewend”. Die handelwijze moet met een door artikel 50 van het gemeentedecreet verboden dubbele handtekening gelijkgesteld worden.

Het is, aldus nog verzoekster, een vorm van overloperij als een groep zijn gegeven woord om een of meer schepenen voor te dragen, niet getrouw blijft teneinde een andere schepen voor te dragen. Die fout kan niet worden rechtgezet door een reeds ondertekende akte voor voordracht voor twee of meer kandidaat-schepenen van sp.a door knip- en plakwerk om te vormen tot een akte van voordracht voor één kandidaat-schepen van N-VA.

Aangezien de tien handtekeningen van de gemeenteraadsleden van Open Vld als ongeldig en dus als onbestaande moeten worden beschouwd, hebben in totaal slechts zes van de vijftwintig gemeenteraadsleden de voordrachtakte van D. Dumery ondertekend en is niet voldaan aan de dubbele meerderheid die artikel 50, § 1, van het gemeentedecreet vereist.

Ondergeschikt vraagt verzoekster dat een aantal personen onder eed worden gehoord, opdat meer duidelijkheid zou worden verschaft over de omstandigheden waarin de voordrachtakte van D. Dumery werd opgesteld en de handtekeningen van de leden van Open Vld werden geplaatst. In verband met die omstandigheden wijst verzoekster er (nog eens) op dat het blad waarop de gemeenteraadsleden van Open Vld hun handtekening dienden te plaatsen vanaf 14 oktober 2014 is beginnen circuleren en door de gemeenteraadsleden van Open Vld ondertekend werd, dat uit de reactie van schepen Van Ryssel en gemeenteraadslid De Coninck op sociale media blijkt dat de gemeenteraadsleden van Open Vld er op 19 oktober 2014 van uitgingen dat de bestaande bestuursmeerderheid tussen Open Vld en sp.a zou worden voortgezet en dat

schepen Van Ryssel vanaf 17 oktober 2014 tot en met 24 oktober 2014 in het buitenland verbleef en dus voorafgaandelijk aan haar vakantie de voordrachtakte ondertekend moet hebben.

Beoordeling

21. Als een schepen ontslag heeft genomen, wordt naar eis van artikel 50, § 1, van het gemeentedecreet tot een nieuwe verkiezing van een schepen overgegaan binnen twee maanden na het openvallen van het schepenmandaat. Artikel 50, § 1, voorziet er voorts onder meer in dat de schepen wordt verkozen op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-schepen, ondertekend door meer dan de helft van de verkozen gemeenteraadsleden, dat elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht kan ondertekenen per schepenmandaat, en dat overtreding van dat verbod in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg heeft van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst.

22. Te dezen acht verzoekster het verbod om meer dan één akte van voordracht per schepenmandaat te ondertekenen geschonden, niet doordat sommigen een handtekening onder twee onderscheiden akten van voordracht voor hetzelfde schepenmandaat zouden hebben geplaatst, maar doordat zij ermee instemden dat de handtekening die zij onder één voordracht voor een schepenmandaat plaatsten, vervolgens werd gebruikt om een tweede voordracht, ten gunste van een andere kandidaat-schepen, te ondersteunen.

Is er in dat geval, puur vormelijk bekeken, slechts sprake van één handtekening, dit belet niet dat het dubbel gebruik van die ene handtekening, in rechte aangezien moet worden als een handtekening onder twee akten van voordracht en bijgevolg gekwalificeerd moet worden als een inbreuk op de in artikel 50, § 1, van het gemeentedecreet bedoelde regel dat elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht kan ondertekenen per schepenmandaat.

23. Het kan maar weinig twijfel lijden dat het met Tipp-Ex bewerkte blad in de voordracht van D. Dumery, waarop de handtekeningen van de Open Vld-gemeenteraadsleden voorkomen, origineel afkomstig is uit een model “Voordracht van twee of meer kandidaat-schepenen” dat in de eerste helft van oktober 2014 door sp.a ter beschikking is gesteld van Open Vld.

Het is voorts niet betwist dat dit blad door Open Vld-schepenen K. Van Ryssel vóór 17 oktober 2014 ondertekend is geworden. Voortgaande op het verzoek tot tussenkomst van Open Vld-schepenen Prasse (p. 45), moet dit op 16 oktober 2014 gebeurd zijn, naar aanleiding van de vergadering van de leden van de gemeentelijke Open Vld-fractie die op die dag heeft plaatsgehad. Dat K. Van Ryssel dan als enige Open Vld-gemeenteraadslid het blad zou hebben ondertekend, is zeer onwaarschijnlijk. Alleszins wordt dat niet uitdrukkelijk beweerd, noch wordt verklaard waarom niet eveneens de andere Open Vld-raadsleden zouden hebben meegetekend. Bovendien lijkt haar handtekening, in het zwart, gedeeltelijk boven de handtekening, in het blauw, van L. Monset – en dus erná – geplaatst te zijn.

24. Daaruit volgt evenwel nog niet dat het besproken middelonderdeel gegrond is. Daartoe is immers vereist dat de Open Vld-gemeenteraadsleden geacht mogen en moeten worden door het plaatsen van hun handtekening op 16 oktober 2014, een werkelijke akte van voordracht te hebben ondertekend.

25. Zoals de Raad van State onder meer reeds in het arrest inzake Ockerman e.a., nr. 224.272 van 5 juli 2013, overwoog, is een voordracht een aanbeveling van kandidaten; het is een nominatie: het noemen van iemand of iets voor, bijvoorbeeld, een ambt. Wie voordraagt, stelt personen als kandidaat voor door ze op de voordrachtlijst te plaatsen.

26. Als zodanig vermeldde het blad dat Open Vld in de eerste helft van oktober 2014 vanwege sp.a ontving om – aldus de verklaring van sp.a-schepen J. Content tijdens de gemeenteraadszitting van 4 november 2014 – “handtekeningen te verzamelen”, geen voorgedragen.

Het blijkt ook niet, noch wordt het zelfs maar beweerd, dat het blad niettemin een onderdeel vormde van een al bestaande formele voordracht van welbepaalde kandidaten en dat Open Vld dat wist of moest weten. In dat verband is op te merken dat A. De Pauw pas op 19 oktober 2014 door de algemene ledenvergadering van sp.a als kandidaat-schepen is aangewezen en dat de zogenaamde “akte voor de ‘voordracht van twee of meer kandidaat-schepenen’, die betrekking heeft op de voordracht van Jurgen Content en Annie De Pauw van sp.a” die verzoekster als stuk 3 bijbrengt, maar op 18 oktober 2014 blijkt ondertekend door “de te vervangen schepen X: Johan Van Eeghem” en op 21 oktober 2014 door “de te vervangen schepen Y: Jurgen Content”.

27. Zoals het de Raad van State voorkomt, moest het geïsoleerde blad dat Open Vld in de eerste helft van oktober 2014 overhandigd kreeg, de partij in de gelegenheid stellen om alvast, in afwachting dat sp.a tot een werkelijke, nominatieve voordracht kwam, de handtekeningen van de Open Vld-gemeenteraadsleden te sprokkelen. Vervolgens kon het blad in het intussen gecompleteerde model van “Voordracht van twee of meer kandidaat-schepenen” worden ingelast ter ondersteuning van de welbepaalde kandidaat-schepenen wier namen waren toegevoegd, om zo – en pas van dan af – onderdeel van hun voordracht te worden.

De conclusie is dat het blad dat de Open Vld-raadsleden op 16 oktober 2014 ondertekenden, geen (deel van een) akte van voordracht van kandidaat-schepenen voor sp.a uitmaakt.

Aangezien het blad daarna niet meer aan sp.a is geretourneerd om te worden toegevoegd aan het ondertussen door sp.a met de namen van

J. Content en A. De Pauw als “nieuwe kandidaat-schepen” aangevulde model van “Voordracht van twee of meer kandidaat-schepenen”, is het ook niet nadien nog een werkelijke voordrachtakte voor twee of meer kandidaat-schepenen van sp.a. geworden, of ertoe gaan behoren.

28. Hieraan doet geen afbreuk het feit dat, naar aangenomen mag worden, de Open Vld-ondertekenaars op 16 oktober 2014 in de mening verkeerden dat hun handtekening voor sp.a zou worden gebruikt.

Dit verklaart waarom zowel de fractievoorzitter van de Open Vld-gemeenteraadsleden G. De Coninck als vierde schepen K. Van Ryssel A. De Pauw proficiat wensten nadat bekend raakte dat op 19 oktober 2014 de algemene ledenvergadering voor haar als nieuwe sp.a-schepen had gekozen.

Finaal echter is het blad met de handtekeningen van de Open Vld-gemeenteraadsleden niet ter beschikking gesteld van een voordracht van J. Content en A. De Pauw, maar hebben de handtekeningen alleen dienstgedaan ter ondersteuning van de voordracht van D. Dumery.

Wat daarover ook gedacht mag worden, het houdt niet in dat de Open Vld-handtekeningen voor twee voordrachten zijn gebruikt en dat de betrokken ondertekenaars tekort zouden zijn gekomen aan het verbod om meer dan één akte van voordracht te ondertekenen.

29. Het besproken middelonderdeel wordt verworpen, zonder dat er aanleiding toe is eerst in een aanvullend onderzoek te voorzien.

VII. Kosten

30. Onderhavig beroep geeft geen aanleiding tot betaling van een rolrecht.

Evenmin is er grond om, zoals door de tussenkomende partij B. Prasse gevraagd, verzoekster tot een rechtsplegingsvergoeding te veroordelen. Volgens artikel 30/1, § 2, laatste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 kunnen de tussenkomende partijen niet de betaling van een rechtsplegingsvergoeding genieten.

BESLISSING

1. De Raad van State willigt het verzoek tot tussenkomst van Daphné Dumery en Björn Prasse in.

2. De Raad van State verwerpt het beroep.

De Raad van State verklaart de akte van voordracht van Daphné Dumery tot schepen van de stad Blankenberge ontvankelijk.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftien juli 2015, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust